

KIS-397 – Termenoù eus sterva Gl. *immunité*.

(GE – 15 06 91)

MELLADOU EUS AN DANVEZ GERIADUR AR VEZEKNIEZH.

Gl. **immun**. Br. **hangaë** aa., **hangaëek** aa.

Er stad a hangaë.

Gl. **immun(-)complexe**, **complexe immun**. Br. **kemplezh** b. **hangaëel**, **hangaëemplezh** b.

Kemplezh keurvolekulel antigen-antikorf kediet ent spesadel.

Gl. **immun(-)sérum**, **immunosérum**, **sérum immunisant**. Br. **gwadveiz g hangaëüs**, **hangaewadveiz**.

Gwadveiz denel pe loenel ennañ antikorfoù gwezhius ent spesadel war un antigen lavaret.

Gl. **immunisation**. Br. **hangaëañ**.

1. – Devoud bevedel : amparañ an hangaë ouzh ur c'heuziad.

2. – Embreger evit dec'han an hangaë en ur bevedeg, pe dre vaksinañ (hangaëañ oberiat) pe dre sankañ ennañ gwadveiz hangaëüs (hangaëañ gouzañvat).

Gl. **immunisation adoptive**. Br. **hangaëañ kendouezet**.

Daskor, dre sankañ kelligoù hangaëc'hougonek en ur bevedeg aet gougemerus, ar ouested da hangaëañ ouzh an antigenoù a c'hougemere.

Hollekoc'h, treuzkas gouzañvat d'ur bevedeg an hangaë ouzh un antigen (diwarbouez kelligoù hangaëek).

Gl. **immunité**. Br. **hangaë g.-où**.

1. – Perzhioù emzifenn nevez ha spesadel gounezet gant ar bevedeg da heul ur pore (despizadur kentañ).

2. – Dre astenn kemeradur, ez arouezer dre an termen teskad ar parennoù dourennel ha kelligel o wareziñ ar bevedeg ouzh ur c'heuziad lestel pe bistriël (lakaet er-maez anadennoù ar gougemer). Bez' e c'hell an hangaë bezañ enganet pe arzeuat :

oberiat pa vez amparet gant ar bevedeg e-unan da heul ur pore pe ur vaksin ; gouzañvat da skouer dre berzh ur sankadenn wadveiz hangaeüs.

Gl. **immuno-adhérence**. Br. **hangaec'hlenañ**.

Perzh o deus kemplezhioù antigen-antikorf 'zo (bakteri kizidikaet gant un antikorf spesadel da skouer), o vezañ aet dindan wered ar glokaenn, da c'hlenañ ouzh an hemati ; seurt perzh oc'h aesaat o fakidigezh gant ar fagokit.

Gl. **immuno-hématologie**. Br. **hangaewadouriezh** b.

Skourr eus ar wadouriezh o studiañ ar rizhoù gwad ha kudennoù an treuzskuilhañ.

Gl. **immunoblaste**, Br. **immunoblast**¹ s.-enn.

Termen arveret gant aozerion 'zo da arouezñ an neuz gwisket gant al limfokit fraouaet.

Gl. **immunochimie**, Br. **hangaegimiezh** b.

Skourr eus ar bevgimiezh o tedalvout war un dro kalvezderioù an hangaeoniezhañ hag ar vevgimiezh (da skouer an dezventañ skinhangaeeel, an hangaedredannizhañ).

Gl. **immunocompétence**, **compétence immunitaire**, Br. **gougon** g. **hangaeeel**, **hangaec'hougon**.

1. – Bezañs antikorfou gwadveiz pe limfokit T en ur bevedeg.

2. – Perzh gant al limfokit bihan deuet da vezañ gwezherioù an hangae kelligel (limfokit T). Lavarout a reer ez int deuet hangae'hougonek.

Gl. **immunoconglutinine**, Br. **immunokonglutinin** g.

Danvezenn en araez da anadiñ er gwadveiz goude un hangaead da berzh dezhi dec'han kengludadur ar c'hemplezhioù antigen-antikorf bet dindan wered ar glokaenn.

Gl. **immunocyte**, Br. **immunokit** s.-enn.

1. – Ent hollek : kellig limfoidel lavaret "gougonek ent hangaeel", eleze a zo ganti ar galloud da luskañ ar respont hangaeel ouzh un antigen.

2. – Ent strizh (ster erbedet) : limfokit gwereder an hangae dre hantererezh kelligel.

¹ Amañ e heulian ar reolenn dezneuziañ arveret gant Roparz HEMON en e *Gerioù etrevroadel* (*Hor Yezh* 12 hh. diwar 1957): Et. **-ll-**, **-mm-**, **-nn-** > Br. **-ll-**, **-mm-**, **-nn-**.

Gl. **immunocyto(-)adhérence**, Br. **immunokite'hlenañ**.

Glenañ un antigen ouzh gorre un immunokitenn kizidik ent spesadel outañ.

Gl. **immunodiffusion : méthode d'–**, Br. **hentenn an hangaeskignañ**.

Lakaat a-wel reizhiadoù antigen-antikorf dre oueledadur en ur metou gelekaet. Lakaet e vez al liñvenn antigenek hag an hangaewadvez e-barzh endalc'herioù diforc'h kempennet e doare ma ve an div zavezenn evit skignañ en ur metou gelekaet, kejañ ennañ ha furmiñ regoù goueledadur el lec'hioù ma vo ar c'henfeur azasañ etre o bec'hioù ketep ; priziet e vez evel se dre niver ar regoù goueledadur furmet niver izek an antigenoù disheñvel bezant el liñvenn.

Gl. **immunoélectrophorèse**, Br. **hangaedredannizhañ**.

Hentenn elfennañ al liñvennoù bevel kemplezh o kevreañ gwered skarat an tredannizhañ hag ar gouelediñ spesadel diwar-bouez hangaewadveizoù. Al liñvenn da elfennañ entoueziet en ur gel, a ya dindan wered un tredanvaez o skarat ar proteinoù hervez tizh amgenk tredannizhadel pep hini. Un hangaewadvez skuilhet en ur sazil astur da roud an nizhañ, a gej dre skignañ er gel gant an antigenoù keñverek d'an antikorfoù a zo ennañ ; dre se e tiwan regoù gouelediñ o verkañ kemend-all a broteinoù disheñvel.

Gl. **immunofluorescence : méthode d'–**, Br. **hentenn an hangaegndreluc'h**.

Hentenn elfennañ diazezet war goublañ an antikorfoù ouzh ur fluorokrom ha dre se lakaat dinoadus dre ar c'hendreluc'h o lenadur ouzh an antigen keñverek.

Gl. **immunogène**, Br. **hangaeiat aa**.

En araez da zec'han un erwezh hangaeel.

Gl. **immunogénétique**, Br. **hangaehiloniezh b**.

Studi ar parennoù hilel a rank an hangaeoniezh ober reiz warno : reolerezh hilel ar respont hangaeel, an diforc'hioù etre ar rizhoù gwad pe ar wiadkempadusted a zo e devoud distaol an imboudoù.

Gl. **immunogénicité**, Br. **hangeiadezh b**.

Araezusted un danvezenn da zec'han un erwezh hangaeel.

Gl. **immunoglobine**, Br. **immunoglobin g**.

Anv genad oc'h arouezañ teskad globulinoù ar gwadvez oc'h amparañ an antikorfoù, renket hiziv e pemp rumm : IgG, IgA, IgM, IgD, IgE.

Gl. **immunologie**, Br. **hangaoniezh** b.

Rumm ar vevoniezh o studiañ an erwezhioù hangaeel.

Gl. **immunopathologie**, Br. **hangaegleñvedouriezh** b.

Studi ar c'hleñvedoù a-geñver gant an erwezhioù hangaeel.

Gl. **immunoprécipitation**, Br. **hangaouelediñ**.

Dazgwered hangaeel diwar gediadur un antigen hag un antikorff hezileizh, o tisoc'h gant furmidigezh ur gemplezh hezileizh hewel (en ur metou gelekaet pergen).

Gl. **immunosuppresseur**, **immunodépresseur**, **immunorépresseur**, Br. **hangaeastaler** aa. & g.-ioù.

Nep danvezenn o leiaat pe o lemel an erwezhioù hangaeel. Arveret e vez gwezherioù ar rumm-mañ da vezegañ ar c'hleñvedoù ma vez an niñv hangaeel reñverek pe diazas (kleñvedoù ar gwiad kenglenel) pe da zizarbenn distaol an organoù treuzplantet.

Gl. **1. immunosuppression**, **immunodépression**, Br. **hangaeastal** g.

Diouested a-berzh ur bevedeg da ren erwezhioù hangaeel reol. Diwar-benn hevelep bevedeg e lavarar ez eo hangaeastalek.

Gl. **2. immunosuppression**, **immunodépression**, **immunorépression** Br. **hangaeastaliñ**.

Devoudañ an hangaeastal diwar-bouez gwezherioù.

Gl. **immunothérapie**, Br. **hangaeyac'hadur** g.

Hentenn yac'hadel o c'hoarvezout a fraouaat oberiat pe c'houzañvat an erwezhioù hangaeel. An hangaeyac'hadur gouzañvat zo anezhañ sankañ limfokit pe, diouzh an dro, gwadveizoù hangaeüs – ar gwadveizyac'hadur o vezañ un arvez dibarek eus an hangaeyac'hadur. An hangaeyac'hadur oberiat zo anezhañ fraouaat, ent spesadel pe get, niñv reizhiadoù hangaeañ ar bevedeg dre ziounit antigenoù pe harperioù, evel ar BCG da skouer.

GERVA BREZHONEK-GALLEK.

(Ne gaver amañ nemet an termenouñ nad int ket despizet e korf an notenn. Sl. ivez Gerva KIS-396.)

amgenk g. *tredannizhadel* migration électrophorétique.

antikorf g. *gwadveiz* anticorps sérique.

bevel aa. : *liñvennoù* – liquides organiques.
dazgwered g. *hangaeel* réaction immunitaire (chimique), réaction immunologique.
dezventañ doser.
diounit, aao. : *-ounezet* administrer.
distaol g. *an imboudoù* rejet des greffes.
entoueziet aao. *en ur gel* inclus dans un gel.
erwezh g. *hangaeel* réponse immunitaire (hv. *respont hangaeel*).
fagokit s.-enn phagocytes.
fluorokrom g. fluorochrome.
fraouaat stimuler.
gel g.-ioù gel.
gelekaet aao. : *metou* - milieu gélifié.
glenañ (*ouzh*) adhérer (à).
goueledadur g. précipitation.
gougemer tolérer ; g. tolérance.
gougemer : *anadennoù ar* – phénomènes de tolérance.
gougemerus aa. tolérant.
gougonek aa. : *kelligoù* – *ent hangaeel* cellules immunologiquement compétentes, cellules immunocompétentes (hv. *kelligoù hangaec'hougonek*).
gwadouriezh b. hématologie.
gwadveizyac'hadur g. sérothérapie.
gwereeder aa. & g. effecteur.
gwezher g.-ioù agent, produit (médicamenteux).
gwezhius aa. actif.
gwiadkempadusted b. histocompatibilité.
hangaeastalek aa. immunodéprimé.
hangaec'hougonek aa. immunologiquement compétent, immunocompétent (hv. *gougonek ent hangaeel*).
hangaeüs : *gwadveiz* – sérum immunisant, immun(-)sérum.
hantererezh g. *kelligel* médiation cellulaire.
harper g.-ioù adjuvant.
hilel aa. *parennoù* – facteurs génétiques.
kediadur g. *un antigen hag un antikorf* combinaison entre un antigène et un anticorps.
kendreluc'h g. fluorescence.
kenglenel aa. : *gwiad* – tissu conjonctif.
kengludadur g. congutination.
keurvolemekulel aa. : *kemplezh* – complexe macromoléculaire.

keuziad g. agression (infectieuse, etc.)
kevreañ (daou wered) conjuguer (deux actions).
klokaenn b. complément.
lenadur g. (*ouzh*) fixation (sur).
lestel aa. infectieux, septique.
limfokit s. -*enn* lymphocytes.
niñv g. *ar reizhiadoù hangaeañ* l'activité des systèmes immunitaires.
parennoù ls. (b.) *dourennel ha kelligel* facteurs humoraux et cellulaires.
pistriell aa. toxique.
regoù ls. (g.) *gouledadur* traits de précipitation.
regoù gouelediñ traits de précipitation.
respont g. *hangaeel* réponse immunitaire (hv. *erwezh hangaeel*).
rizhoù ls. (g.) *gwad* groupes sanguins.
skarat : *gwered* – effet séparateur.
skinhangaeel aa. : *dezventañ* – dosage radio-immunologique.
spesadel aa. spécifique.
tredannizhadel aa. : *tizh amgenk* – vitesse de migration électrophorétique.
tredannizhañ électrophorèse.
yac'hadel aa. *hentenn* – méthode thérapeutique.